

Aktuális oldalak

Gyógyszerészet 36. 479. 1992.

Hétköznapok etikája

Dr. Nikolics Károly

Új idők jöttek, új szelek fújnak. Megindult új magán-gyógyszertárak létesítése, sok-sok kollégánk pedig alig várja, hogy végre megkezdődjék az államosított gyógyszertárak privatizációja is, de e téren csak viták folynak.

Az új idők sokakban új szellemet is ébresztettek: valahogy az elfojtott egyéni törekvések, a korábban bizonyos sablon szerinti munka mintha ki akarna törni. Kollégáink új ötletekkel jönnek: szép gyógyszertárakat létesítettek, akik pedig jelenlegi munkahelyükön szeretnének önállóak lenni, különböző módon készülnek erre.

Olyan gyógyszerészen, aki már évtizedek alatt különböző eseményeket ért meg s a korábbi múlttól is sokat tud, mostanában vegyes érzelmek ébrednek. Egyfelől örvendetes, hogy új ötletekkel, egyéni törekvésekkel találkozunk. Ezek új tapasztalatokat fognak meghonosítani, de ehhez külföldről csakis pozitív tendenciákat szabad átvenni. Másfelől azonban sajnálatos, hogy több helyről érkeznek hírek etikátlan akciókról. Mintha most mindenki egyszerre akarja meggazdagodni, s ennek érdekében *minden eszközt* igénybe venne. Pedig nemcsak a gazdasági szempontokra kell ügyelnünk.

A témához néhány konkrét példát említek:

Már kifejtettem véleményemet, hogy új gyógyszertárak engedélyezése a miniszter feladata legyen, tehát egy kézben maradjon. Csak így kerülhető el, hogy új létesítmények ne veszélyeztessék a meglévőek forgalmi körét. Feleslegesen, egymáshoz közel létesülő gyógyszertárak nem szolgálják a közérdeket, ugyanakkor nem kívánt versengés előidézőivé válhatnak.

Másik téma az ún. *percentezés*. Nem kell hangsúlyoznom, hogy ez a gyógyszerészi gondolkodástól, etikától milyen távol áll. A gyógyszernek államilag megállapított rögzített ára van, a hazai árrés pedig – nemzetközi szinten mérve – nem magas. Ebből kedvezményt adni akár betegnek vagy közületnek kimerítheti a tisztességtelen verseny fogalmát.

A gyógyszertár nem szorul arra, hogy újságokban, röplapokon hirdesse önmagát. Kezembe került egy új, vidéki gyógyszertár röplapja az alábbi szöveggel:

– „Elegáns külső, udvarias, gyors kiszolgálás, nincs háromszori sorbanállás.

Ennek ellenére nem drágább, mint az állami gyógyszertárak, sőt!

Figyelje akcióinkat!...” stb.

Úgy érzem, ez a szokatlan hirdetés nem igényel bővebb kommentárt.

Az állami gyógyszertárak privatizációjáról már évek óta szó van, egyes szervek különböző megoldásokat javasoltak. A különböző egyéni érdekek nehezen találkoznak a széles rétegek érdekeivel. A huza-vona egyre inkább mélyíti az ellentéteket egyes csoportok, egyének között, nehezen alakul a reális megoldás; a késés ugyanakkor nem szolgálja hivatásunk általános érdekeit.

Még néhány szót a múlttól, az államosítás előtti időkről. Akkor is voltak helységek, ahol 1-2 kolléga kapcsolata nem volt felhőtlen, de általában a kari etika megtartása volt az irányadó. Kollégáink átértékelték, hogy az összefogás, az érdekek összehangolása milyen fontos: ez biztosítja a hivatás tekintélyét a társadalomban. A gyógyszerészeknek nem egymással szemben kell vetelkedniük. Meg kell szerezniük a beteg bizalmát. Legyünk a beteg jól képzett informátorai, akihez mindig szívesen fordul a beteg. Így alakulhat ki az egyéni bizalom, ami az egészségügy fő oszlopa. Ugyanakkor ne váljék úrrá a merkantil szellem, mely – egyre nyugatabbra haladva – a „drug store” irányába vezetett.

Ha ezeket a gondolatokat átértézzük és a *hétköznapok munkáját az etika írta, valamint íratlan szabályai irányítják*, akkor egy szakma valóban hivatás marad a jövőben is. Ezt tanítani kell! Ebben az oktató gyógyszerész járjon elől jó példával, nevelje a fiatalokat, de tartsuk meg ezeket a normákat akkor is, amikor a döntéseket önállóan, magunk irányítjuk.

K. Nikolics: *Ethics of the everyday*

Sopron, Kis János u. 1. – 9400